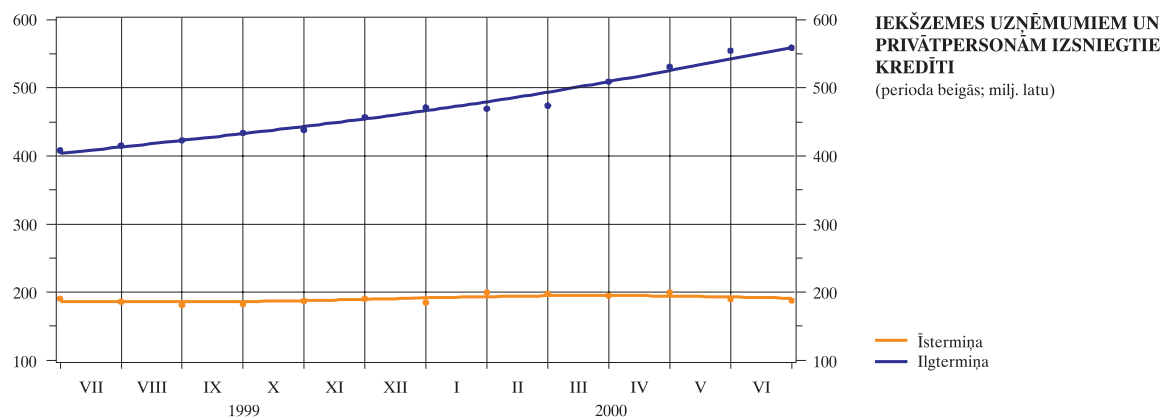

Jūnijā saglabājās pozitīvas banku sektora attīstības tendences. Pieauga gan iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām izsniegto kredītu, gan no šīs klientu grupas piesaistīto noguldījumu atlikums. Kredītiestāžu aktīvi palielinājās par 0.2%. Banku peļņa 2000. gada 1. pusgadā bija 21.3 milj. latu. Plašā nauda salīdzinājumā ar maiju pieauga par 1.7%, bet salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu – par 17.2%. Sezonālu faktoru ietekmē par 4.0% pieauga skaidrā nauda apgrozībā (bez atlikumiem banku kasēs). Nedaudz samazinoties banku sektora likviditātei, latos izsniegto iekšzemes starpbanku kredītu vidējā svērtā procentu likme pieauga līdz 3.3% (maijā – 2.1%). Iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām latos izsniegto kredītu vidējās svērtās procentu likmes būtiski nemainījās. Stāvoklis valūtas tirgū bija stabils, un Latvijas Bankas tīrie ārējie aktīvi pieauga galvenokārt valūtas mijmaiņas darījumu rezultātā. Patēriņa cenu gada inflācija jūnijā samazinājās līdz 2.4%.

No iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām piesaistīto noguldījumu atlikums jūnija beigās bija 740.3 milj. latu. Pieauga pieprasījuma noguldījumu un ilgtermiņa noguldījumu atlikums (attiecīgi par 1.4% un 8.8%). Iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām izsniegto kredītu atlikums sasniedza 747.1 milj. latu (pieaugums – 0.3%). Būtiski palielinājās iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām latos izsniegto kredītu atlikums (par 5.6%), bet ārvalstu valūtā izsniegto kredītu atlikums samazinājās (par 3.1%). Pieaugot valsts budžeta fiskālajam deficītam, valdība samazināja noguldījumus bankās, savukārt bankas palielināja valsts vērtspapīru portfeli. Banku sistēmas neto kredīts valdībai pieauga par 17.4 milj. latu.

Tā kā bankām izsniegto Latvijas Bankas kredītu atlikums saruka (par 2.2 milj. latu) un Latvijas Banka samazināja valsts vērtspapīru portfeli (par 27.4 milj. latu), naudas bāze samazinājās (par 4.8%). Turklāt jūnijā Latvijas Banka veica *reverse repo* darījumus 16.4 milj. latu apjomā. Izsniegto *repo* kredītu apjoms bija 5.5 milj. latu (2.4 reizes mazāk nekā maijā), bet lombarda kredītu apjoms – 1.6 milj. latu. *Repo* kredītu vidējā svērtā procentu likme bija 3.7%. 45.9% *repo* kredītu bija ar 7 dienu termiņu, bet 37.6% – ar 28 dienu termiņu. Latvijas Bankā veikto banku termiņnoguldījumu apjoms samazinājās (līdz 31.0 milj. latu), un mēneša beigās tie tika pilnībā atmaksāti.

ASV dolāra vērtības kritumu pasaules valūtas tirgū jūnija sākumā izraisīja gaidāmais ASV tautsaimniecības izaugsmes tempa kritums. Mēneša pirmajā pusē pieauga eiro un Japānas jenas kurss. Eiro kursa kāpumu veicināja Eiropas Centrālās bankas veiktā procentu likmju paaugstināšana, bet jūnija beigās to pārtrauca prognozētā tautsaimniecības izaugsmes tempa samazināšanās. Japānas jenas kursa kāpumu noteica Japānas tautsaimniecības pozitīvās attīstības tendences, tomēr pēc reitinga aģentūru paziņojumiem par varbūtēju kredītreitinga pazemināšanu augošā valsts parāda dēļ jenas kurss mēneša beigās nedaudz pazeminājās. Attiecībā pret latu pieauga eiro, Lielbritānijas sterliņu mārciņas un Japānas jenas kurss (attiecīgi par 0.4%, 0.7% un 0.7%), bet samazinājās ASV dolāra kurss (par 1.0%).

Situācija iekšzemes valūtas tirgū jūnijā bija stabila. Latvijas Bankas valūtas mijmaiņas darījumu apjoms sasniedza 36.6 milj. latu. Šo darījumu pozitīvais saldo nodrošināja Latvijas Bankas tīro ārējo aktīvu pieaugumu (par 2.2%).

Valsts konsolidētā kopbudžeta fiskālais deficīts 2000. gada pirmajos sešos mēnešos bija 41.7 milj. latu (par 22.1 milj. latu mazāk nekā 1999. gada atbilstošajā periodā). Sezonālu faktoru ietekmē palielinoties uzturēšanas izdevumiem, valsts konsolidētā kopbudžeta fiskālais deficīts pieauga par 24.8 milj. latu. Valsts pamatbudžeta finansiālais deficīts 2000. gada pirmajos sešos mēnešos bija 34.7 milj. latu, bet fiskālais deficīts – 60.1 milj. latu.

Finansu ministrija ir mainījusi valsts vērtspapīru emisijas grafiku un katru nedēļu veic tikai vienu emisiju. Tāpēc jūnijā notika pa vienai 3, 6 un 12 mēnešu valsts vērtspapīru izsolei. 3 mēnešu parādzīmes tika pārdotas 2.0 milj. latu, 6 mēnešu parādzīmes – 0.4 milj. latu, 12 mēnešu parādzīmes – 8.0 milj. latu apjomā. Apgrozībā esošo valsts vērtspapīru atlikums samazinājās par 0.6% un jūnija beigās bija 229.0 milj. latu (28.8% no tiem bija 2 gadu obligācijas, 26.2% – 5 gadu obligācijas, 22.1% – 12 mēnešu parādzīmes, 10.2% – 3 gadu obligācijas, 8.9% – 6 mēnešu parādzīmes). 3 un 12 mēnešu parādzīmju vidējā svērtā diskonta likme samazinājās (attieciņi līdz 3.12% un 4.93%), bet 6 mēnešu parādzīmju vidējā svērtā diskonta likme pieauga (līdz 3.95%).

Patēriņa cenu indekss salīdzinājumā ar maiju palielinājās par 0.1%. To noteica gan preču, gan pakalpojumu cenu kāpums. Visvairāk pieauga uztura produktu cenas, kā arī dzīvokļa īres un apsaimniekošanas maksa atsevišķos valsts rajonos.

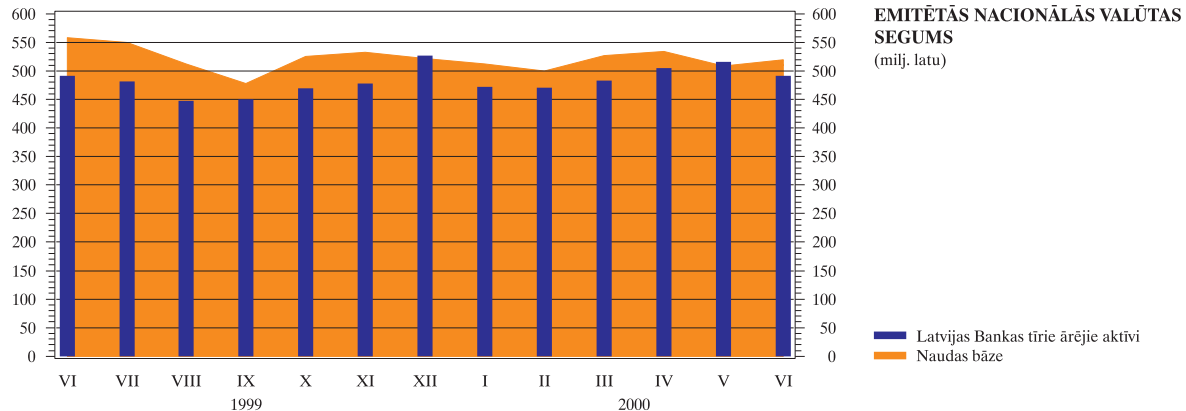
Ražotāj cenu indekss rūpniecībā salīdzinājumā ar maiju palielinājās par 0.4%, bet salīdzinājumā ar iepriekšējā gada jūniju – par 1.2%.

Latvijas Republikas Centrālā statistikas pārvalde apkopojusi datus par rūpniecības attīstību maijā. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu apstrādes rūpniecības produkcijas fiziskā apjoma indekss palielinājās par 11.8%, bet ieguves rūpniecības un karjeru izstrādes – par 42.0%. Samazinājums bija vērojams elektroenerģijas, gāzes un ūdens apgādes nozarē (par 8.1%). Rūpniecības produkcijas fiziskā apjoma indekss salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi un iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās (attieciņi par 10.5% un 10.8%).

Latvijas ostās saņemto un no tām nosūtīto kravu apjoms salīdzinājumā ar 1999. gada jūniju saruka par 2.9% (tas samazinājās Rīgas un Ventspils ostā, bet pieauga Liepājas ostā). Lai gan eksporta un importa pārvadājumu apjoms strauji pieauga (par 42.7% un 28.7%), dzelzceļa kravu pārvadājumu apjoms samazinājās (par 2.2%).

Palielinoties ekonomiskajai aktivitātei, 2000. gada pirmajos piecos mēnešos salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu eksporta apjoms pieauga par 11.3% un importa – par 13.4%, bet importa pārsvars pār eksportu sasniedza 59.1% (1999. gada atbilstošajā periodā – 56.0%).

Jūnijā publicētie 2000. gada 1. ceturkšņa iekšzemes kopprodukta un maksājumu bilances rādītāji arī liecina par pozitīvām tendencēm Latvijas tautsaimniecībā. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu 1. ceturksnī

	2000	
	V	VI
Rūpniecības produkcijas fiziskā apjoma indeksa pārmaiņas (salīdzinot ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)	11.8	*
Patēriņa cenu indeksa pārmaiņas		
Mēneša (%)	-0.2	0.1
Gada (%)	3.0	2.4
Reģistrēto bezdarbnieku skaits perioda beigās	103 276	100 580
Bezdarba līmenis (% no ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaita)	8.6	8.4
Valsts pamatbudžeta fiskālā bilance (milj. latu)	-39.4	-60.1
Ārējā tirdzniecība (milj. latu)		
Eksports	95.5	*
Imports	168.0	*
Bilance	-72.5	*

MAKROEKONOMISKIE RĀDĪTĀJI

* Datu vēl nav.

Avots: LR Centrālās statistikas pārvaldes dati.

MONETĀRIE RĀDĪTĀJI

 (perioda beigās; milj. latu)
 (perioda beigās; milj. ASV dolāru)*

	2000	
	V	VI
Banku sistēma		
M2X	1 119.4	1 137.9
Skaidrā nauda apgrozībā (bez atlikumiem banku kasēs)	382.2	397.6
Iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu noguldījumi	737.1	740.3
Pieprasījuma noguldījumi	455.3	461.7
Termiņnoguldījumi	281.8	278.6
M2D	765.3	791.6
Tīrie ārējie aktīvi	604.2	603.6
Tīrie iekšējie aktīvi	515.2	534.4
Kredīti iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām	744.8	747.1
Īstermiņa kredīti	189.9	187.8
Ilgtermiņa kredīti	554.9	559.3
Kredīts valdībai (neto)	41.5	58.9
Latvijas Banka		
M0	516.2	491.4
Skaidrā nauda apgrozībā	425.3	442.1
Noguldījumi Latvijas Bankā latos	89.4	47.8
Noguldījumi Latvijas Bankā ārvalstu valūtā	1.5	1.4
Tīrie ārējie aktīvi	508.1	519.5
Tīrie iekšējie aktīvi	8.2	-28.1
Kredīti	45.8	25.8
Bankām	45.1	42.9
Valdībai (neto)	0.7	-17.1
Pārējie aktīvi (neto)	-37.6	-53.9
Ārējās rezerves*	873.56	904.53
Zelts	67.91	72.58
Speciālās aizņēmuma tiesības	0.02	0.01
Rezerves pozīcija Starptautiskajā Valūtas fondā	0.01	0.04
Ārvalstu konvertējamās valūtas	805.62	831.90

**PROCENTU LIKMES UN LATVIJAS
BANKAS NOTEIKTIE ĀRVALSTU
VALŪTU KURSI**

	2000	
	V	VI
Latos izsniegto iekšzemes starpbanku kredītu vidējā svērtā procentu likme	2.1	3.3
Iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām izsniegto kredītu procentu likmes		
Īstermiņa kredīti (izsniegti latos)	11.0	11.2
Īstermiņa kredīti (izsniegti OECD valstu valūtās)	13.6	14.7
Ilgtermiņa kredīti (izsniegti latos)	11.2	11.1
Ilgtermiņa kredīti (izsniegti OECD valstu valūtās)	10.0	11.0
No iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām piesaistīto noguldījumu procentu likmes		
Pieprasījuma noguldījumi (veikti latos)	1.2	0.9
Pieprasījuma noguldījumi (veikti OECD valstu valūtās)	0.8	0.8
Īstermiņa noguldījumi (veikti latos)	4.9	4.9
Īstermiņa noguldījumi (veikti OECD valstu valūtās)	5.5	5.5
Ilgtermiņa noguldījumi (veikti latos)	8.0	8.5
Ilgtermiņa noguldījumi (veikti OECD valstu valūtās)	4.8	6.4
Latvijas Bankas refinansēšanas likme (perioda beigās; %)	3.5	3.5
Ārvalstu valūtu kursi (perioda beigās)		
Ls pret USD	0.6060	0.6000
Ls pret DEM	0.2875	0.2897
Ls pret GBP	0.9050	0.9090
Ls pret FRF	0.0857	0.0864
Ls pret 100 JPY	0.5670	0.5710
Ls pret EUR	0.5623	0.5665

reālais iekšzemes kopprodukts palielinājās par 5.3%. Maksājumu bilances tekošā konta deficīts samazinājās un 1. ceturksnī bija 4.0% no iekšzemes kopprodukta (1999. gada 1. ceturksnī – 6.9%). Samazinājumu noteica augošais pakalpojumu pozitīvais saldo, ko galvenokārt ietekmēja sniegto transporta pakalpojumu kāpums. Maksājumu bilances pozitīvais saldo 1. ceturksnī sasniedza 13.2 milj. latu.

Ekonomiskās aktivitātes kāpums un sezonālais nodarbinātības pieaugums nodrošināja bezdarba līmeņa samazināšanos līdz 8.4%, un bezdarbnieku skaits bija par 16.3% mazāks nekā iepriekšējā gada jūnijā.

	2000	
	V	VI
Banku rezerves	130.1	103.7
Nacionālā valūta banku kasēs	43.0	44.5
Noguldījumi Latvijas Bankā	87.1	59.1
Ārzemju aktīvi	1 260.1	1 228.6
Ārvalstu valūta banku kasēs	33.1	28.3
Prasības pret ārvalstu bankām	705.7	693.7
Prasības pret ārvalstu nebankām	378.2	382.8
Pārējie aktīvi	143.0	123.9
Prasības pret centrālo valdību (neto)	67.0	103.1
Prasības pret pašvaldībām (neto)	-26.1	-27.2
Prasības pret valsts uzņēmumiem	43.2	43.1
Prasības pret privātu uzņēmumiem	601.9	597.7
Prasības pret privātpersonām	112.5	118.7
Neklasificētie aktīvi	164.7	189.5
Pamatlīdzekļi	97.2	98.6
Nauda ceļā	5.8	7.2
Pārējie aktīvi	35.9	38.5
Prasības pret iekšzemes kredītiestādēm (t.sk. ieguldījumi)	25.8	45.2
AKTĪVI PAVISAM	2 353.3	2 357.2
Pieprasījuma noguldījumi	274.6	283.0
Valsts uzņēmumu	39.0	41.9
Privātu uzņēmumu	143.8	139.3
Privātpersonu	91.9	101.8
Termiņnoguldījumi	108.4	111.0
Valsts uzņēmumu	22.6	24.4
Privātu uzņēmumu	33.8	31.1
Privātpersonu	52.0	55.6
Rezidentu noguldījumi ārvalstu valūtā	354.0	346.3
Valsts uzņēmumu	17.1	13.5
Privātu uzņēmumu	171.7	159.4
Privātpersonu	165.2	173.4
Tranzītfondi	22.4	22.2
Ārzemju pasīvi	1 164.0	1 144.6
Saistības pret ārvalstu bankām	267.6	242.0
Saistības pret ārvalstu nebankām	671.2	729.7
Pārējie pasīvi (t.sk. pakārtotās saistības)	225.2	172.9
Saistības pret Latvijas Banku	45.1	42.9
Parāda vērtspapīri	13.9	11.6
Kapitāls un rezerves¹	197.7	203.6
Rezidentu	56.8	56.8
Nerezidentu	140.9	146.8
Uzkrājumi parādiem un saistībām	63.3	62.3
Neklasificētie pasīvi	109.8	129.7
Nauda ceļā	42.5	43.0
Pārējie pasīvi (t.sk. pakārtotās saistības)	47.0	47.5
Saistības pret iekšzemes kredītiestādēm	20.3	39.2
PASĪVI PAVISAM	2 353.3	2 357.2

KREDĪTIESTĀŽU KOPSAVILKUMA BILANCE

(perioda beigās; milj. latu)

© Latvijas Banka, 2000

Pārpublicējot obligāta avota norāde.
Reģistrācijas apliecība Nr. 1718

Latvijas Banka
K. Valdemāra ielā 2a, Rīgā, LV-1050
Tālrunis: 702 2300 Fakss: 702 2420
<http://www.bank.lv>

*Latvijas banku sistēmas un Latvijas Bankas monetāro rādītāju, kā arī starptautisko rezervju raksturlielumu publicēšanas datumi ir atrodamā Starp-tautiskā Valūtas fonda Datu izplatīšanas standartu biļetena padomes Internet lappusē (<http://dsbb.imf.org>).
Šie dati visagrāk tiek publicēti Latvijas Bankas Internet lappusē (http://www.bank.lv/FinancialData/Latvian/index_LB.html).*